

**Spór wokół patrona
Zespołu Szkół Ogólnokształcących
w Kamiennej Górze
- dra Alfreda Fiderkiewicza**

Autorki:

Marta Krajewska
Katarzyna Piątkowska

Opieka:
mgr Aleksandra Piątkowska

„4 września 1978 r.

Po dwóch tygodniach intensywnych przygotowań - gorączkowym wykończeniu prac remontowych, porządkowaniu klaso-pracowni i próbach, próbach...w deszcz i słońce - nadszedł wreszcie ten długo oczekiwany dzień.

Spodziewamy się wielu wybitnych i szanownych gości z rodziną Alfreda Fiderkiewicza na czele. Wystaliśmy zaproszenia do Ministerstwa Oświaty i Wychowania, do Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze, do władz politycznych i gospodarczych naszego miasta.

Szkoła nasza wygląda jak nowa, korytarze wyłożone wykładziną dywanową, estetyczne napisy na drzwiach, kwiaty, reprodukcje. Chcemy pochwalić się naszą szkołą.

Uroczystość będzie miała następujący program: Po raporcie i wciągnięciu flag na maszty Pani Dyrektor powita gości. Następnie Pani Kurator odczyta akt nadania szkole imienia Alfreda Fiderkiewicza. Przedstawiciele zakładu opiekuńczego i komitetu rodzicielskiego wręczą Pani Dyrektor sztandar, a Pani Dyrektor wręczy go młodzieży. Po prezentacji sztandaru zespół recytatorski i chór wystąpią z programem artystycznym ilustrującym życie i działalność Alfreda Fiderkiewicza. I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Jeleniej Górze towarzyszy Stanisław Ciosek odśłoni tablicę pamiątkową. Goście zwiedzą szkołę, a szczególnie klaso-pracownię nowej zreformowanej klasy I, izbę tradycji szkoły oraz gabinet nauk społeczno-politycznych. Nasza kronika wyłożona będzie w izbie tradycji szkoły, gdzie szanowni goście złożą swoje podpisy.”

Powyższy tekst to fragment kroniki honorowej naszej szkoły. Z tego patetycznego opisu jasno wynika, jak wielkim świętem i przeżyciem było nadanie naszej szkole imienia dr Alfreda Fiderkiewicza. Wykładziny dywanowe, estetyczne napisy, nowo wyremontowane pracownie... w końcu imię szkoły podnosi prestiż! Lecz czy wszyscy zdawali sobie sprawę z powagi sytuacji? Czy rzeczywiście była ona tak poważna w odczuciach uczniów i nauczycieli? Jak ważne było nadanie imienia dr Alfreda Fiderkiewicza Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze?

W całej Polsce można spotkać wiele szkół imienia Mickiewicza, Słowackiego, Norwida czy Żeromskiego, zaś my chodzimy do szkoły im. Alfreda Fiderkiewicza. Lecz cóż, musimy się przyznać, że przeciętny uczeń naszej szkoły nic nie wie o jej patronie...

Wielokrotnie słyszałyśmy o lekcjach wychowawczych poświęconych patronom szkół. Zastanawiające jest to, że w naszym liceum takich zajęć nie ma. Prawdopodobnie dotarcie do informacji o dr Alfredzie Fiderkiewiczu jest ciężkie, dlatego że był dygnitarzem politycznym w okresie socjalizmu w Polsce. Jak powszechnie wiadomo, w dzisiejszych czasach często z premedytacją zacierają się ślady tamtych lat. Jednakże w dokumentacji naszej szkoły wciąż

można odnaleźć życiorys naszego patrona. Oto on: Alfred Fiderkiewicz (1886-1972) był z zawodu lekarzem, stąd wziął się jego pseudonim „Doktor”. W latach 1904-1922 przebywał w Stanach Zjednoczonych. Jako aktywny działacz ruchu robotniczego i ludowego założył w środowisku Polonii amerykańskiej PSL „Wyzwolenie”. Po powrocie do kraju został wybrany na członka I kadencji Sejmu II RP. Później przewodził Niezależnej Partii Chłopskiej. Po wybuchu II wojny światowej założył komunistyczną grupę „Proletariusz”. Przebywał również jako więzień obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Po wojnie pełnił szereg funkcji publicznych, był m.in. prezydentem Krakowa. Oprócz działalności politycznej zajmował się również pisaniem książek. Niektóre z jego publikacji to: „Brzezinka”, „Wspomnienia znad płonącego jaru”, „Wspomnienia z Ameryki”, „Dobre czasy. Wspomnienia z lat 1922-1927”. Do końca życia był aktywnym działaczem politycznym.

Komentarz [U1]:

Zdjęcie
Fiderkiewicza z
Oświęcimia

Od niedawna słyszymy pogłoski o zamiarze zmiany imienia patrona naszej szkoły. Dlaczego? Czyż nie jest dla nas dobrym przykładem? Może „nie pasuje” do dzisiejszych czasów? Jednak zanim rozstrzygniemy te wątpliwości, postaramy się przedstawić historię nadania imienia naszej szkole. (Załącznik nr 1 - Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej z 17 marca 1978r.)

W 1978 roku pojawiają się pierwsze protokoły dotyczące nadania Liceum Ogólnokształcącemu w Kamiennej Górze imienia doktora Alfreda Fiderkiewicza. Jednakże z tych dokumentów jasno wynika, że postępowanie w tej sprawie rozpoczęło się dużo, dużo wcześniej: aby wyjaśnić wszelkie nieдомówienia, przeprowadziliśmy wywiad z panią Elizą Krawczyk (ówczesną dyrektorką szkoły). Według pani Krawczyk starania o nadanie imienia szkole rozpoczęła już urzędująca dwie kadencje wcześniej pani dyrektor Barbara Jaszek. Na pytanie, co stało się z wcześniejszą dokumentacją na ten temat, pani dyrektor Krawczyk odpowiada: „*pan dyrektor Kropiwnicki urzędujący przede mną, a po pani Jaszek, przyjechał spoza Kamiennej Góry i nie był zainteresowany nadaniem szkole imienia*”. Dlatego też, według pani Krawczyk, pierwsze dokumenty w tej sprawie zaginęły. Chcąc rozwiązać zagadkę zaginionych dokumentów, udałyśmy się do pani dyrektor Jaszek. Jednakże nie chciała z nami porozmawiać, tłumacząc, że nic nie wie na ten temat. To dziwne, bo jak twierdzi pani Krawczyk, o wyborze tego patrona zdecydowała w pewnym stopniu przyjaźń pani dyrektor Jaszek z rodziną Fiderkiewiczów, mieszkającą wówczas w Kamiennej Górze.

Swoją drogą zastanawiające jest to, że w sprawie nadania szkole imienia można odnaleźć tak wiele niejasności i niedomówień. Czyżby niektórzy nie chcieli się przyznać do swojej PRL-owskiej przeszłości?!

Wreszcie prace nad nadaniem naszemu Liceum imienia rozpoczęła pani dyrektor Krawczyk. Na początku pani dyrektor, jak twierdzi, starała się zmienić kandydata na patrona szkoły (nie chciała nam jednak zdradzić, kim miałyby być ta osoba). Cóż, było to jednak

Zdjęcie A.Fiderkiewicza z E.Gierkiem

niemożliwe: „Komitet i Partia miały dużo do powiedzenia. W końcu to był przyjaciel Gierka” - powiedziała pani Krawczyk.

Najważniejsze było uzyskanie zgody Wydziału Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze na nadanie imienia. Po wystosowaniu odpowiedniego pisma, dyrekcja Liceum otrzymała pozytywną odpowiedź z Wydziału Oświaty i Wychowania. (Załącznik nr 2 - Zgoda Kuratorium Oświaty

i Wychowania na nadanie imienia 21 stycznia 1978)

Lecz to nie koniec kafkowskiej biurokracji. Dopiero zgoda na nadanie imienia szkole z Wydziału Oświaty i Wychowania, zezwalała na posiadanie sztandaru szkoły. Decyzję dotyczącą posiadania sztandaru, wydać musiał Wydział Spraw Wewnętrznych Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze. Zaś pismo to wysłane było nie tylko do LO w Kamiennej Górze, lecz również do ówczesnego Naczelnika Miasta Kamienna Góra oraz do Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze. Według nas, proces uzyskiwania zgody z Wydziału Spraw Wewnętrznych

Sztandar szkoły wyhaftowany przez zakonnice z Krzeszowa

na tak oczywiste rzeczy jak sztandar, świadczy o sposobie funkcjonowania państwa w dobie PRL-u. Jak widać rozbudowana biurokracja dominowała we wszystkich sferach życia.

Załącznik nr 3 - Decyzja o używaniu sztandaru 13 lutego

Załącznik nr 4 - Akt Ślubowania

W związku z nadaniem szkole imienia wyremontowano niektóre pracownie. Ponadto gromadzono materiały na temat Alfreda Fiderkiewicza.

Załącznik nr 5 - Protokół z Rady Pedagogicznej z 22 czerwca 1978, wspominający o pracach remontowych i urządzeniu pracowni

Wychowawcy musieli zadbać o poziom wiedzy wśród uczniów na temat przysłego patrona. Jak wspominają uczniowie z tamtych lat, przeprowadzono nawet konkurs sprawdzający

tę wiedzę. Od tego momentu dość często na radach pedagogicznych dyskutowano, jak ważne jest nadanie imienia szkole. Wzbogacono ceremoniał szkolny i stworzono Izbę Tradycji Szkoły.

Załącznik nr 6 - Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 24 sierpnia 1978

Na uwagę zasługuje również fakt, iż z racji nadania naszej szkole imienia Alfreda Fiderkiewicza została nawiązana współpraca z Zespołem Szkół w Milanówku. Pan Podlewski - dyrektor tamtejszej placówki - przysłał pismo, w którym proponował współpracę obu szkół.

Załącznik nr 7 - List dyrekcji ZS w Milanówku do dyrekcji LO w Kamiennej Górze z dnia 13 kwietnia 1978 r.

Dziś szkoła w Milanówku nie nosi żadnego imienia. Pani księgowa z tej szkoły, z którą rozmawialiśmy przez telefon, na pytanie co sądzi o zniesieniu imienia Alfreda Fiderkiewicza w tej placówce, odpowiada: „*Uuu, kochane! Szkoła w Milanówku nie jest już imienia Alfreda Fiderkiewicza. Dla mnie to niedobrze, bo to był porządny człowiek. Znieśli to imię, bo nie był na fali. Po prostu Fiderkiewicz był niemodny*”. Prawdę mówiąc, była to jedyna pozytywna opinia, jaką usłyszałyśmy o naszym patronie...

W końcu po wielu miesiącach przygotowań Urząd Wojewódzki Kuratorium Oświaty i Wychowania nadał Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze imię doktora Alfreda Fiderkiewicza. Załącznik nr 8 - Pismo z Urzędu Wojewódzkiego Kuratorium Oświaty i Wychowania o nadaniu imienia szkole z 4 września 1978 r.

Uroczyste nadanie imienia szkole odbyło się 4 września 1978 roku. Patetyczne opisy tego dnia znajdują się w kronice szkoły. Z jej zapisów jasno wynika, że wszyscy uczniowie niezwykle mocno przeżywali to święto. Aby sprawdzić, czy rzeczywiście dzień ten został w ich pamięci, przeprowadziłyśmy wywiady z uczniami z tamtych lat.

Pani Aleksandra Piątkowska, która obecnie jest jedną z nauczycielek w naszej szkole, nie pamięta samej uroczystości nadania imienia, bo pamiętać nie może, gdyż już w maju 1978 r. zdała maturę. Wspomina jednak przygotowania do nadania imienia. Mówi: „*to było okropne!*” i dalej: „*Pamiętam, jak co środę pani dyrektor Krawczyk zdawała nam bardzo długie relacje z postępów poczynionych przez szkołę w ostatnim tygodniu*”. Nasza rozmówczyni opowiadała o obowiązkowych piaskowych mundurkach z czerwoną krajką, które co środę musieli zakładać wszyscy uczniowie. Z rozbawieniem pani Piątkowska opowiada również o sztandarze, który wyszywały zakonnice. „*Już w owym czasie wydawało mi się to paradoksem historii*” - powiedziała pani Piątkowska. O zakonnicach wspominała również pani dyrektor Krawczyk.

Podobny obraz z tamtych lat rysuje pani Wołodźko - przewodnicząca Stowarzyszenia Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego „Quintus” w Kamiennej Górze. Stwierdza, że uczniowie wcale nie odczuli w szczególny sposób dnia, w którym nadano szkole imię. Na tę uroczystość przyszli tylko dlatego, że tak im nakazano. Lecz nie podchodzili do tego emocjonalnie, bo ich prawdziwe życie „*toczyło się gdzie indziej*”. Dzisiaj po wielu latach pani

Wołodźko mówi o historii nadania imienia z większym zaangażowaniem: „*nie powinno się go w ogóle nadawać*”.

Kolejni nasi rozmówcy to pani Beata Justa i pan Grzegorz Potoczak (założyciele Domu Trzech Kultur „Parada”) - w roku nadania szkole imienia rozpoczęli edukację w liceum. Ich wspomnienia z tamtej uroczystości praktycznie nie istnieją. Lecz dlaczego tak się stało? Wyznają oni, że przywiązywanie uwagi do tego typu uroczystości równało się z identyfikacją z ówczesnym systemem. Tymczasem oni nie tolerowali PRL-owskiego świata. Jak twierdzą: „*informacje o Fiderkiewiczu jednym uchem wpuszczaliśmy, a drugim wypuszczaliśmy*”. Tak więc, podobnie jak pani Wołodźko, przyszli na uroczystość nadania imienia przymusowo.

A co dziś po latach sądzą o naszym patronie? Pani Aleksandra Piątkowska mówi: „*Uważam, że był to wybór wynikający z indoktrynacji politycznej, a nie z zasług jako takich. Według mnie to jedna wielka pomyłka i stanowczo powinno się znieść to imię.*” „*Dlaczego nadano to imię? Nie wiem ktoś go w teczce przyniósł, lecz cała ta sprawa woła o pomstę do nieba*” - powiedziała pani Wołodźko. Zaś pani Beata Justa stwierdza: „*To był człowiek nikt.*” „*Za dużo było już szkół imienia Świerczewskiego*” - ironizują pani Beata Justa i pan Grzegorz Potoczak. „*Były postacie, które miały jakieś konkretne znaczenie, Fiderkiewicz był nikim*” - dodaje pan Grzegorz Potoczak.

I my zastanawialiśmy się nad tym, czy Alfred Fiderkiewicz dalej powinien być patronem naszej szkoły. Dlatego zadałyśmy sobie pytanie, kto zasługuje na miano patrona? „Patron” bowiem to pojęcie względne w naszym odczuciu. Dla jednych, zwłaszcza w czasach PRL-u, na miano patrona zasługuje aktywny działacz polityczny i tak było w przypadku Alfreda Fiderkiewicza. Lecz dziś idee, którym hołdował nie są aktualne. Możemy jednak rozpatrywać drugą rolę patrona, patrona jako człowieka godnego naśladowania; autorytetu. Postawa takiego człowieka winna być ponadczasowa, zaś jego idee uniwersalne. Alfred Fiderkiewicz być może był dobrym człowiekiem, dobrym lekarzem, lecz czy to wystarczy? Patron to ktoś nieprzeciętny, a czy Fiderkiewicz wyrastał ponad przeciętność?

Trudno jest jednoznacznie ocenić Alfreda Fiderkiewicza, gdyż różne źródła przedstawiają go w różnym świetle. Niektóre więcej uwagi poświęcają jego działalności politycznej, inne koncentrują się na tym, że był dobrym lekarzem. Na przykład po przeczytaniu w „Polityce” artykułu Tadeusza Prusińskiego, w którym historię swojego męża opowiada wdowa po Tadeuszu Borowskim - Maria Borowska, można odnieść wrażenie, że Fiderkiewicz był przede wszystkim dobrym lekarzem: *Tadeusz był w lepszej formie fizycznej niż w tym pierwszym okresie, w więzieniu na Pawiaku. Wtedy wyglądał jak wyniszczony chłopaczek - wychudzony, wymizerowany. A tu zmężniał, włosy zaczęły mu odrastać...*

Bardzo się nim czule opiekował współwięzień, doktor Fiderkiewicz. To był bardzo dobry lekarz i bardzo lubił Tadeusza. („Polityka” nr 25/2001 (2303)-„Pożegnanie z Tadeuszem”Rozmowa z Marią Borowską przeprowadzona przez Tadeusza Prusińskiego).

Z kolei w innym reportażu z „Polityki” pt. „Powrót słońca w Milanówku” Fiderkiewicz przedstawiony jest jednocześnie jako radykalny polityk, ale również jako bardzo dobry lekarz: *Milanówek nie był tylko letniskiem. Coraz więcej ludzi osiadało tu na stałe: przedstawiciele wolnych zawodów, artyści, ludzie nauki, emerytowani wojskowi, ziemiaństwo, wyżsi urzędnicy. Jednym słowem dobre towarzystwo.(...)Był nawet jeden komunista, ale w dobrym guście, dr Alfred Fiderkiewicz - świetny ginekolog i położnik, starszy internista. Podobno jego ulubioną diagnozą było „zaflegmienie”. Mimo radykalnych poglądów był powszechnie szanowany i gdy zamknięto go w Berezie Kartuskiej, niemal wszyscy mieszkańcy podpisali się pod petycją o zwolnienie. („Polityka” nr 45/2002 (2426) - „Powrót słońca w Milanówku” reportaż Joanny Podgórskiej).*

Zaś w podręczniku pt. „Historia 1939-1997/98” Andrzeja Garlickiego, autor zwraca uwagę przede wszystkim na działalność polityczną Fiderkiewicza: *W nocy z 27 na 28 grudnia 1941 r. z podmoskiewskiego lotniska wylecieli Marceli Nowotko, Paweł Finder(...)zostali zrzućeni na spadochronach w rejonie Wiązowej na wschód od Warszawy. Wszyscy - poza Nowotką, który złamał nogę - wylądowali szczęśliwie. Przetransportowali Nowotkę do mieszkającego pod Warszawą dr Alfreda Fiderkiewicza, który był wprawdzie ginekologiem, ale przede wszystkim, jako stary komunista, był jednym z adresów kontaktowych.*

Mimo tych wszystkich zasług, osoba Alfreda Fiderkiewicza nie funkcjonuje dziś w świadomości potomnych. Zaś dowodem tego jest choćby ankieta przeprowadzona w Liceum Ogólnokształcącym w Kamiennej Górze, której wyniki przedstawiono na radzie pedagogicznej w dniu 31.01.2003r. Załącznik nr 9 - Protokół z Rady Pedagogicznej o ankiecie dotyczącej wiedzy o patronie

Z ankiety jasno wynika, że uczniowie nie wiedzą nic na temat patrona naszej szkoły. Czyż nie jest to jeden z wielu argumentów, który przemawia za zmianą imienia naszej szkoły? Rada Pedagogiczna Liceum Ogólnokształcącego Kamiennej Górze również uznała, że należy zmienić patrona szkoły. Załącznik nr 10 i 11 - Uzasadnienie Rady Pedagogicznej wniosku o odebranie imienia ZSO w Kamiennej Górze z 31 stycznia 2003

Następnie o postępowaniu w tej sprawie zostało powiadomione Starostwo Powiatu Kamiennogórskiego. Załącznik nr12 - Pismo przewodniczącego Rady Szkoły do Starostwa z 29 kwietnia 2003 r.

I tu rozpoczęły się komplikacje. Jak się bowiem okazuje, nie ma przepisów prawnych, które by regulowały proces odbierania imienia szkole. Stąd też Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze przysłało Radzie Szkoły dokument, z którego wynika, że obecnym systemie brak jest odpowiednich aktów prawnych umożliwiających zniesienie imienia patrona szkoły - możliwa jest jedynie zamiana jednego imienia na drugie.

Załącznik nr 13 - Pismo wice starosty do przewodniczącego Rady Szkoły z 6 czerwca 2003 r.

W czym więc tkwi problem? Dlaczego nowe imię nie może zastąpić starego, skoro zezwalają na to przepisy prawne? Z tym pytaniem zwróciliśmy się do obecnego dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących - pana Jacka Bruździaka. Dyrektor zwrócił uwagę, że należałoby z poszanowaniem dla osoby Alfreda Fiderkiewicza znieść imię szkoły. Pan Bruździak sądzi, że nie wolno wartościować, który z patronów jest lepszy - stary czy nowy. Skoro dyrektor tak dba o poszanowanie osoby Alfreda Fiderkiewicza, zapytałyśmy, dlaczego chce znieść jego imię? W odpowiedzi usłyszałyśmy: *„Rola patrona jest bardzo istotna - szkoła powinna propagować jego działalność, a tymczasem rola Alfreda Fiderkiewicza jako patrona wygasta”*. Postać Alfreda Fiderkiewicza nie jest rozpoznawalna dla uczniów i nauczycieli, a ponadto wiele do życzenia pozostawia *„kontrowersyjna działalność polityczna”* Fiderkiewicza.

Kto w takim razie byłby odpowiednim kandydatem na patrona? Kto mógłby zainspirować uczniów i nauczycieli? Kto stałby się dla nich prawdziwym autorytetem? Dyrektor Bruździak bierze pod uwagę dwóch kandydatów: Carla Gottharda Langhansa lub Jana Amosa Komeńskiego - Comeniusa. Carl Gotthard Langhans (1732-1808) był niemieckim architektem, przedstawicielem wczesnego klasycyzmu, działał głównie na Śląsku (w tym również w Kamiennej Górze), a od 1786 także w Berlinie. Najbardziej znanymi jego dziełami są Brama Brandenburska w Berlinie (1788-1791) oraz teatr w Poczdamie (1795), teatr dworski w Charlottenburgu w Berlinie (1788-1789), pałace Hatzfeldów i Pachalych we Wrocławiu, pałac w Pawłowicach, kościoły w Sycowie, Wałbrzychu, Dzierżoniowie, Rawiczu.

Natomiast Comenius był jednym z największych myślicieli pedagogicznych w historii Europy. Całe życie (1592—1670), poświęcił praktycznej działalności wychowawczej, układaniu podręczników szkolnych i teoretycznemu opracowywaniu zagadnień pedagogicznych, a szczególnie dydaktycznych. Komeński, osiadłszy w Lesznie, dla użytku tutejszej szkoły opracował podręcznik do nauki łaciny (*Janua linguarum reserata*, 1631), w którym pragnął połączyć naukę słów z nauką rzeczy. Do tekstu

łacińskiego dodał w następnych wydaniach niemiecki i polski, aby czytanka łacińska mogła stać się zarazem pierwszą książką języka ojczystego.

Kandydaturę Komeńskiego popierają również panie: Aleksandra Piątkowska i Beata Justa oraz pan Grzegorz Potoczak. Twierdzą, że była to postać ciekawa i związana z tym miejscem. Mówią: *„To jest nasza droga na Zachód”*.

Trzecią propozycję podaje „Quintus”. Według tego stowarzyszenia absolwentów naszej szkoły na miano patrona zasługuje były profesor Liceum Ogólnokształcącego, pan Władysław Świątnicki, zwany przez swych uczniów „Quintusem”. Pani Wołodzko - prezes Stowarzyszenia „Quintus” - mówi: *„Był dla nas inspiracją. Do tej pory myślimy, co by na naszym miejscu zrobił profesor Świątnicki. To był prawdziwy nauczyciel, niezwykła osobowość. Pokazał nam cel w życiu”*. Ta kandydatura budzi nasze wątpliwości, ponieważ sądzimy, że dla przyszłych pokoleń postać profesora Świątnickiego nie będzie rozpoznawalna. Pomimo że profesor ten uczył naszych rodziców, my już nic o nim nie wiemy. Być może był to autorytet dla poprzedniego pokolenia, lecz nie jest nim dla nas...

Nam najbardziej podoba się propozycja, aby patronem szkoły został Comenius, przede wszystkim ze względu na jego zasługi w dziedzinie oświaty. O wyborze tej postaci nie przesądziła działalność polityczna czy jej osobowość, które zawsze mogą budzić kontrowersje. Trzeba przyznać, że zasługi Komeńskiego są ponadczasowe i żadna zmiana systemu politycznego czy chociażby moda nie mogą wpłynąć na podważenie autorytetu tej postaci.

Patron... Długo zastanawialiśmy się, czy imię szkoły rzeczywiście zmienia coś w życiu uczniów. Doszliśmy do jednego wniosku: uczniowie będą się uczyć tak samo, niezależnie od tego, czy chodzą do szkoły Fiderkiewicza czy Mickiewicza!

Lecz skąd wynika to nasze przekonanie? Dlaczego nie przywiązujemy uwagi do nazwy szkoły? Być może dlatego, że nasze LO tak naprawdę nie ma patrona. Istnieje on tylko na papierze. Dlatego nie potrafimy podejść do tej sprawy emocjonalnie. A jednak tak naprawdę zazdrościmy tego, że inne szkoły mają swoje własne tradycje związane z patronem. Na przykład w niektórych szkołach imienia Stefana Żeromskiego piecze się „stefanki” z okazji urodzin patrona, inni obchodzą dni Mickiewiczowskie. Czujemy się okradzione z tego typu wspomnień! I chyba coraz bardziej przekonujemy się, że imię szkoły odgrywa jakąś rolę. Niektóre placówki długo pracują na swój wizerunek, ich nazwa ma być niejako wizytówką, dzięki niej mogą się pokazać, są bardziej rozpoznawalne. A my? Przecież nie będziemy chwalić się Fiderkiewiczem!

Gdy rozpoczęliśmy tę pracę, nie sądziłyśmy, że tak wielu ludzi będzie sobie przypisywać pomysł zmiany imienia szkoły. Stowarzyszenie Absolwentów „Quintus” twierdzi, że to ono jako pierwsze podjęło inicjatywę zniesienia patrona. Podobnie pani Beata Justa i pan Grzegorz Potoczak mówią: „*to był nasz pomysł!*”. Każdy chce znieść to imię. W takim razie znieśmy je! A jednak nie można, cóż nie ma takich przepisów. Biurokracja znowu jest silniejsza - jak w PRL-u.

Faktem jest więc spór o upamiętnienie przeszłości, spór o upamiętnienie Alfreda Fiderkiewicza; spór, który toczy się w naszych sumieniach, postawach, dyskusjach...

Załączniki

Nr 1 - Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej z 17 marca 1978

Hel. W. Lepiehel - wychowawczyni I a.
organizowała 2 wyścigi pirote, przygotowała z klasą
3 cykle, 2 wieczorki taneczne; prace społeczne na
szkole, jeli - malowanie ogrodzenia, prace na skwerku
przy sali gimnastycznej, prace w gabinecie matemat. Ponadto
organizowała wyjazd do teatru w historycznym. Przeprowadziła
4 zebrania informacyjne z rodzicami i spotkanie ind.
rodzinne, zaprowadziła dzienniki uczni, w których
tęże się oceny, felisonejs i sukcesy uczni. Został
kolejnie prowadzone zespołowe postępowanie dla kl. IV or
konsultacje dla maturzystów. Przeprowadziła 12 dodatk.
godzin mat. dla uczniów kl. I c. Przeprowadziła także
i oprowadziła się pracownię matemat.
3) Następnie p. dyr. E. Krawczyk przystąpiła
do podsumowania całorocznej pracy. Już nie ustąpi
zwrócić uwagę, iż ten rok szkolny był rokiem trudnym
ze względu na prace remontowe i usprawnienie niektórych
pracowni w związku z nadaniem imienia szkoły Główny
mistrz polski zromachanie dokumentacji i wszelkich mate
riałów poświęconych Alfredowi Fiedlerowi. Ponadto
pożyczenie także uczniom na podniesienie pracy wychow.
współpracy z samorządem i wyśbinnymi organizacjami
Stowarz. na konkursy i wzbogaceni formy cenności
szkolnego. Już wyjątkowo wspomniemo prace samorządu
zobowiązanie wzbogaceni naszymi formami pracy. Wpro
wadzono także nowe formy współpracy z rodzicami -
„dniei otwarte dla rodziców”; „Dniei Matki” z prezent.
cją dziełku szkolnego; „dniei otwarte dla absolwent.
szkół, wzbogaceni” kontynuowanie wznoszenia

Jelenia Góra, dnia 21 stycznia 1978 r.

Nr O-Wy-401-4/78

Dyrekcja
Liceum Ogólnokształcącego
w Kamiennej Górze

Kuratorium Oświaty i Wychowania uprzejmie informuje,
że wyraża zgodę nadania Liceum Ogólnokształcącemu
w Kamiennej Górze imienia Alfreda Fiderkiewicza.
Niniejsze pismo upoważnia Was do uzyskania zezwolenia
na posiadanie sztandaru w Wydziale Spraw Wewnętrznych
Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze.

Do wiadomości:

Wydział Oświaty i Wychowania
Kamienna Góra

Wicekurator
Oświaty i Wychowania
Urząd Wojewódzki

URZĄD WOJEWÓDZKI
w Jeleniej Górze
DZIAŁ SPRAW WNEŚCICH
Nr 6023/1/78

Jelenia Góra, dn. 13 lutego 1978 r.

D E C Y Z J A

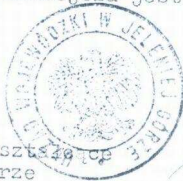
Na podstawie art.1 ust.1 dekretu Prezydenta
R.P. z dnia 2 października 1955r. o odznakach i mundu-
rach /Dz.U.Nr 72, poz.455/

z e z w a l a s i ę

Liceum Ogólnokształcącemu im. Alfreda Fiderkiewicza
w Kamiennej Górze na ustanowienie i używanie sztandaru
z okazji świąt państwowych, międzynarodowych i uroczys-
tości organizowanych przez władze szkolne.

Z wnioskiem o zezwolenie wystąpiła Dyrekcja Liceum
Ogólnokształcącego w Kamiennej Górze pismem z dnia
3 stycznia 1978r. Nr 1.dz.51/78.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

z up. WOJEWODY
Stanisław P. [Signature]
Zastępca Dyrektora Urzędu

Otrzymują:

1. Liceum Ogólnokształcące
w Kamiennej Górze
2. Ob. Naczelnik Miasta
Kamienna Góra
3. Kuratorium Oświaty i Wychow.
Urzędu Wojewódzkiego
w Jeleniej Górze
4. a/a.

A k t   ś l u b o w a n i a

- 1.Ślubujemy Ci ojczyźnie - służyć wiernie swoją wiedzą i pracą
- 2.ślubujemy szanować chlubną przyszłość naszego narodu
- 3.Ślubujemy strzec honoru i godności Polaka
- 4.Ślubujemy służyć prawdzie, sprawiedliwości i pokojowi
- 5.Ślubujemy kształtować w sobie odwagę, hart i rzetelność
- 6.Ślubujemy urzeczywistniać ideały, o które walczył nasz patron
- 7.Ślubujemy dbać o dobre imię szkoły i otaczać głębokim szacunkiem sztandar
8. Ślubujemy zjednoczyć wszystkie wysiłki dla dobra naszej ludowej ojczyzny.

Nr 5 -Protokół z Rady Pedagogicznej z 22 czerwca 1978, wspominający o pracach remontowych i urządzeniu pracowni

Wstępnie proszę zabawi inspektora Osiołty. Wypracowanie
który przedstawi propozycje porządku w przygotowaniu
roku szkolnego dla szkoły pod nazwą Zespół Szkół
Ogólnokształcących w Kamiennie Górze. Podkreśli
konkretność wypracowania się szkoły nr 4 do wszystkich
prac przygotowawczych związanych z nadaniem
nazwy szkole Alfreda Fiedorowicza Swierkowi, iż
pracę wypracowaliśmy na tym odcinku należy rozpatry-
wać najrybniej. Przedstawi również ogólne propo-
zycje organizacji imprezy nadanie nazwy szkole
i ufundowanie statuetki, która odbędzie się
w dniu 1 września b. r.

Uroczystości ta będzie pełnowartościową inauguracją
naszego roku szkolnego i naszymi współwzrostem.

Ten inspektor przedstawi także podział Komitetu
Organizacyjnego całej uroczystości na cztery
zespoły:

- zespół organizacyjny - przewod. E. Krawczyk
- zespół wychowawczy - przewod. A. Holnicka
- zespół dekoracyjny - przewod. J. Watras
- zespół gospodarczy - przewod. P. Budowski

W kolejnym wystąpieniu dyr. szkoły mgr Eliza
Krawczyk przedstawi propozycje składu osobowego
porządkowych zespołów i prac związanych z ich
motywizacją. Podkreśli, że plany tych prac
znajdują się w dokumentacji przygotowanej do nade-
nie nazwy szkole. Następnie podpisaliśmy
opisem i udzieliła praca Kol. W. Sierduchem.

Protokół

z posiedzenia Rady Pedagogicznej szkolnego roku 24
sierpnia 1978 r. pod przewodnictwem dyr. szkoły
mgr E. Krawczyk

Teraz ostatecznie.

- 1) Ocena i zakres planu pracy
na rok szkolny 1978/79
- 2) Wyniki wyliczeń i dyskusja
- 3) Sprawy różne i komunikaty

Sumarycznie zebrane dyskusje szkoły mgr E. Krawczyk
opierające warunki do pracy w roku szkolnym
1978/79 zakończono na posiedzeniu Rady Pedag.
dnia 22 sierpnia 1978 r.

Następnie dyskusje szkoły w sprawie planu
pracy dydaktyczno-wychowawczej w roku szkolnym
1978/79 i opublikacji - wychowawczej.

Tam dyskusje podjęto, że wiodącym zadaniem
jest przygotowanie do realizacji szkoły i realizacji
warunków pracy nad wdrożeniem oceniania
szkolnego, prace z Tubochem a także wdrożenie
zbiory Twardygo szkoły.

W pracy wychowawczej skupiamy się nad pracą
wychowawczą klas, wypracowaniem form oceniania
klasowego i t.p.

Ważnym zadaniem jest również udział w konkursach
i olimpiadach, aktywizacja szkoły, praca
i realizacja zadań.

Nr 7 - List dyrekcji ZS w Milanówku do dyrekcji LO w Kamiennej Górze z dnia 13 kwietnia 1978 r.

Milanówek, dnia 13.IV.1978r.

ZESPÓŁ SZKÓŁ
Ul. Piasta 14, tel. 58-33-44
05-710 Milanówek

Szanowna Pani Dyrektor!

Nasze Liceum Ogólnokształcące od ubiegłego roku Zespół Szkół, w którego skład weszło Technikum Ogrodnicze, przyjęło za patrona szkoły dra A. Fiderkiewicza w 1974r. Jest to niedługi okres pracy z patronem, niemniej jednak będziemy bardzo zadowoleni z możliwości służenia Wam radą i doświadczeniem chociażby w sprawie przebiegu samej uroczystości.

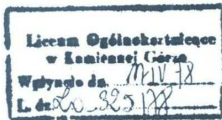
Sądzimy, że nawiązanie współpracy między naszymi szkołami będzie ze wszech miar pożyteczne, tym bardziej, że są to szkoły tego samego typu.

Jeżeli jest to możliwe, to proponowalibyśmy spotkanie z przedstawicielami Waszej szkoły u nas w dniu 25 kwietnia w godzinach południowych.

Prosimy o potwierdzenie przybycia.

D Y R E K T O R

mgr E. Podlaski

URZĄD WOJEWÓDZKI KURATORIUM OŚWIATY i WYCHOWANIA

Kurator 246-05
telefony: centrala 262-21 do 24

58-500 JELENIA GÓRA
ul. 22 Lipca Nr 9

Jelenia Góra, dnia 4 września 1978 r.

Nr O-Wy-401-21/78

O R Z E C Z E N I E

Na podstawie § 11 pkt.1 Zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 25 maja 1960 r. w sprawie nazw szkół ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i innych placówek opiekuńcze - wychowawczych

/ Dz.Urz. Ministerstwa Oświaty Nr 8 poz.131 /
Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze na wniosek dyrekcji szkoły nadaje Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze imię doktora ALFREDA FIDERKIEWICZA i ustala nazwę szkoły w brzmieniu następującym :

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
im. dra ALFREDA FIDERKIEWICZA
w Kamiennej Górze

Ogólnokształcących. Przy 45 głosach za i trzech wstrzymujących się została podjęta uchwała nr 2/2002 z dnia 13.03.2002r w sprawie przyjęcia projektu zmian w Statucie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennym Górze.

Działając w oparciu o art. 42 pkt 1 ustawy o systemie oświaty z dn 07.08.1991r i późniejsze zmiany, Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennym Górze uchwala, w następnym:

§ paragrafie 1 Przyjmuje się projekt zmian w Statucie Zespołu Szkół Ogólnokształcących przedstawiony przez Komisję Statutową Rady Pedagogicznej, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ paragrafie 2 Projekt zmian z dniem podjęcia uchwały staje się przekazywany Radzie Szkoły.

104 W sprawach różnych z-ła dyrektora mgr Z. Baginska przypomina o spotkaniu z rodzicami uczniów klas maturalnych i zstawa egzaminacyjnych, w której z-ła dyr mgr T. Bartoszewska przedstawiła sprawę rekrutacji do szkoły podstawowej.

in J. Dubienicki i M. Marciniak przedstawił wyniki reprezentatywnej ankiety dotyczącej patrona Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Stwierdili oni, że wiadomo o istnieniu znajomości obecnego patrona Alfreda i jest potrzeba zmiany obecnego

patrona. Stwierdono, że ankieta to jeden krok w kierunku patrona. Rozpamięta z imieniem obecnego, a później nadanie innego imienia szkole musi się odbyć zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zespół Szkół Ogólnokształcących
58-409 Kamienna Góra ul. M. Skłodowskiej-Curie 2
tel./fax (075) 645-01-82
E-mail: zsokgora@zso.kamiennagora.ids.pl
WWW: http://www.zso.kamiennagora.ids.pl

Kamienna Góra, dnia 31.01.2003 r.

**Uzasadnienie wniosku o odebranie
Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze
imienia dra Alfreda Fiderkiewicza**

Patronem szkoły powinna być osoba o niekwestionowanym autorytecie moralnym, godna szacunku, rozpoznawalna, mająca uznany powszechnie dorobek życiowy.

Czy kryteria te spełnia dr Alfred Fiderkiewicz, będący od 1978 r. patronem Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze?

Alfred Fiderkiewicz, pseudonim „Doktor”, z zawodu lekarz, działacz polskiego ruchu robotniczego i ludowego, żył w latach 1886 – 1972. Od 1904 do 1922 r. przebywał w Stanach Zjednoczonych. W środowisku Polonii amerykańskiej założył oddział Polskiego Stronnictwa Ludowego – Wyzwolenie, którego był prezesem. Po powrocie do kraju w 1922 r., wszedł z listy tej partii do Sejmu I kadencji II RP. W 1924 r. współtworzył, a następnie przewodził Niezależnej Partii Chłopskiej, która współdziałała z Komunistyczną Partią Polski. Redagował również pisma wydawane przez Niezależną Partię Chłopską.

Po wybuchu II wojny światowej założył komunistyczną grupę o nazwie „Proletariusz”. Od 1942 r. aktywny działacz Polskiej Partii Robotniczej. W latach 1943 – 1945 więzień obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Po wojnie pełnił szereg funkcji publicznych. Był m. in. prezydentem Krakowa, naczelnym dyrektorem Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce, przewodniczącym Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia. Pozostawił po sobie kilka publikacji książkowych: „Brzezinka”, „Wspomnienia znad płonącego jaru”, „Wspomnienia z Ameryki”, „Dobre czasy. Wspomnienia z lat 1922 – 1927”. Od 1948 r. był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i bliskim współpracownikiem jej prominentnych działaczy.

Ankieta przeprowadzona wśród uczniów potwierdziła całkowity brak znajomości patrona oraz brak identyfikacji młodzieży z jego postawą i światopoglądem. Wśród nauczycieli, zarówno tych z wieloletnim stażem, jak również młodych, trudno o motywację sprzyjającą krzewieniu wiedzy o patronie.

Nie negujemy zasług i osiągnięć Alfreda Fiderkiewicza jako lekarza, społecznika i obywatela. Te nie podlegają absolutnie naszej negatywnej ocenie. Uważamy natomiast, iż wiele kontrowersyjna jest sfera aktywności politycznej. Mając na uwadze powyższe fakty, wnioskujemy o odebranie szkole imienia dra Alfreda Fiderkiewicza.

Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ogólnokształcących

Uchwała nr 49/2003 z dnia 31.01.2003 r.

Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze
w sprawie przyjęcia wniosku o wystąpienie przez Radę Szkoły Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze z wnioskiem do organu prowadzącego o odebranie Szkole imienia.

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz Statutu Szkoły Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze uchwała, co następuje:

§1

Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze wnosi do Rady Szkoły Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze o wystąpienie do organu prowadzącego z wnioskiem o odebranie Szkole imienia dra Alfreda Fiderkiewicza.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze.

§3

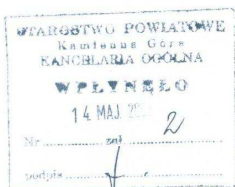
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Dacota Brzdziak

Zespół Szkół Ogólnokształcących
ul. M. Curie-Skłodowskiej 2
58-400 Kamienna Góra
tel./fax (+48) 75-645-01-82
tel. (+48) 75-746-26-37
E-mail: zsokamgora@o2.pl
WWW: <http://www.zso.kamienagora.ids.pl>

Kamienna Góra, dnia 29.04.2003 r.

Starosta

Powiatu Kamiennogórskiego

Rada Szkoły Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze na podstawie §5 pkt 2 Statutu Szkoły wnioskuje o odebranie Szkole im. dra Alfreda Fiderkiwicza.

Wniosek nasz wynika z uchwały Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze (nr 18/2002/2003 z dnia 31 stycznia 2003 r.) podjętej po konsultacji ze wszystkimi organami Szkoły.

Przewodnicząca Rady Szkoły
Jolanta Paulkowska

Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze
ul. Broniewskiego 15; 58-400 Kamienna Góra
Tel.: (075) 64 50 100; Fax: (075) 64 50 111
e-mail: powiat@kamienna-gora.pl

Kamienna Góra, dnia 6 czerwca 2003 r.

Nr: OK. 435/02/110/2003

**Przewodniczący Rady Szkoły
przy Zespole Szkół Ogólnokształcących
w Kamiennej Górze**

Dotyczy: odebrania Szkole imienia.

W nawiązaniu do pisma Przewodniczącego Rady Szkoły przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze, w sprawie odebrania Szkole imienia dra Alfreda Fiderkiewicza, uprzejmie informuję, że zgodnie z § 1 ust. 3 i 4 Załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.) „zespółowi szkół nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego”.

Przepisy cytowanego wyżej rozporządzenia oraz ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.) nie regulują spraw związanych z odebraniem Szkole imienia, a jedynie określają sposób w jaki organ prowadzący nadaje Szkole imię.

W związku z powyższym uprzejmie prosimy o wystąpienie z wnioskiem o nadanie Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kamiennej Górze nowego imienia.

Zmiana patrona Szkoły przez organ prowadzący będzie wiązała się z odebraniem Szkole dotychczasowego imienia.

Z poważaniem:

WICESTAROSTA

Wiesław Gąsiorowski

Sprawa prowadzi:
Marta Warzecha
Naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu
Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze
tel. (0xxxx75) 64 50 129

Otrzymują:
1. adresat
2. a/a